

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The Curriculum Evaluation of Bachelor's Degree Program in Teaching Chinese as a Foreign Language, Faculty of Education, Silpakorn University

ศศิณัฐ วรรณบุรณารักษ์*

วนิดา ชูเกียรติวัฒนากุล*

เกียรติวัธน์ ตั้งศิริวิสัย*

WEI JIE*

QIN DONG DONG*

บทคัดย่อ

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการและด้านผลผลิต 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2556) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร จำนวน 117 คน ได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศที่กำลังศึกษาชั้นปีที่1, 2 และ 3 จำนวน 100 คน 2) คณาจารย์ประจำหลักสูตรผู้สอนรายวิชาต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศจำนวน 10 คน และ 3) ผู้บริหารคณะศึกษาศาสตร์ (คณบดีรองคณบดีฝ่ายบริหารรองคณบดีฝ่ายวิชาการประธานบริหารหลักสูตรและกรรมการบริหารหลักสูตร) จำนวน 7 คนเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษปัจจุบันเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ 3) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และผลการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ

1) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการและด้านผลผลิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมคือการจัดกิจกรรมที่ได้ฝึกภาษา

* อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

กับเจ้าของภาษามากกว่านี้ทางคณะควรจัดห้องวิชาเอกการสอนภาษาจีนฯ เพื่อความสะดวกของนักศึกษาและอาจารย์ภายในเอกมีการเรียนรู้นอกสถานที่และค่าเทอมที่มีราคาสูงควรที่จะจัดหาสถานที่อุปกรณ์หรือให้การสนับสนุนให้มากกว่านี้

2) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร(หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2556) แบ่งเป็นรายด้านได้ดังนี้คือ 1) สภาวะแวดล้อม (Context หรือC) 2) ปัจจัยนำเข้า (Input หรือI) 3) กระบวนการ (Process หรือ PC) 4) ผลผลิต (Product หรือ PD) โดยสรุปหลักสูตรมีระดับคุณภาพหรือการมีผลผลิตตามวัตถุประสงค์ในระดับดีสมควรที่จะดำเนินการต่อไป เพียงแต่ต้องปรับปรุงองค์ประกอบย่อยบางประเด็นเพื่อให้มีคุณภาพมากขึ้น

Abstract

For the curriculum evaluation of Bachelor degree of Education on Teaching Chinese as Foreign language major in Faculty of Education, Silpakorn University, it aimed to 1) evaluate Bachelor degree of Education curriculum focusing on Teaching Chinese as Foreign language major (the Edition of B.E. 2556). It was included the context, input, process, and product, 2) to study the problems and guidelines for curriculum development of Bachelor degree of Education curriculum focusing on Teaching Chinese as Foreign language major (the Edition of B.E. 2556)

Data collection was collected from 117 subjects who were 100 students from freshmen, sophomores, and juniors, 10 peoples who were instructors and experts, and 7 people who were Faculty of Education dean, deputy dean, program chairperson, and program administrative board. The instructors' opinions about the current curriculum interview forms, students' opinions questionnaires toward curriculum were research instrument. Moreover, there were more interview form for Faculty of Education dean, deputy dean, program chairperson, and program administrative board. Means and standard deviation were analyzed and follow up with content analysis.

The results were followed as

1. The evaluation of input, process, and product on Bachelor degree of Education curriculum focusing on Teaching Chinese as Foreign language major (the Edition of B.E. 2556) were at high level. However, there were some suggestions from the study that practical activities with native speakers should be provided increasingly. Moreover, the faculty should set the Chinese room for being convenience instructors and students. Besides this, it should offer the field trip for real experience. While the high education cost, it should be prepared the place, materials or other supports.

2. The problems and guidelines for curriculum developments were considered on 44 aspects which were 1) context or "C" 2) input or "I" 3) processor "PC" and 4) product or "PD". In conclusion, this curriculum was reached the quality or providing products according to the objectives at high level and ought to continue operation with some aspects development for the higher quality

บทนำ

จากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) ได้กล่าวถึงโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษาซึ่งเป็นทั้งหัวใจและปัจจัยสำคัญของอุดมศึกษาครอบคลุมทั้งโครงสร้างเชิงสาระและโครงสร้างทางกายภาพที่สำคัญ 4 ประการส่วนหัวใจคือโครงสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคมในปัจจุบันและอนาคตรวมถึงปัจจัยความเปลี่ยนแปลงและพลวัตของสถานการณ์ในโลกและภายในประเทศก็มีผลกระทบต่อการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม อาทิเช่นการเปิดเสรีทางการค้าทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศใหญ่ เช่น จีน อินเดียซึ่งมีสัมพันธภาพและความร่วมมือที่ดีทั้งกับประเทศและอุดมศึกษาไทยซึ่งหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีพ.ศ.2552 เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านครูสอนภาษาจีนให้กับสังคมและมีการทำสัญญาความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยยูนิานเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะภาษาจีนกับเจ้าของภาษาการปรับหลักสูตร 5 ปีตามแนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) เพื่อเป็นการประเมินหลักสูตรศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2556) ของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยใช้รูปแบบจำลองชิป (CIPP model) (Stufflebeam, 1971) ได้แก่การประเมินบริบทการประเมินปัจจัยนำเข้าการประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิตเพื่อนำผล

วิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการและด้านผลผลิต
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2556)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสอบถามและสัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับคณาจารย์ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดที่ 2 สำหรับ นักศึกษาปัจจุบันประกอบด้วยแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

ชุดที่ 3 สำหรับผู้บริหารประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรทั้งสี่ด้าน

โดยเครื่องมือทั้ง 3 ชุดสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรทั้ง 4 ด้านคือองค์ประกอบของการประเมินหลักสูตรคือ สภาวะแวดล้อม (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product)

เครื่องมือชุดที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวในเรื่องของคุณวุฒิการศึกษาประสบการณ์การสอนและการทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างแผนการดำเนินงานของภาควิชา จุดอ่อน/จุดแข็งของสาขาวิชาเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

ตอนที่ 4 สอบถามข้อมูลความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตร

เครื่องมือชุดที่แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวในเรื่องของคุณวุฒิการศึกษาประสบการณ์การสอนและการทำงาน ตำแหน่งทางวิชาการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างแผนการดำเนินงานของภาควิชา จุดอ่อน/จุดแข็งของสาขาวิชาเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณสมบัติของผู้เรียน คุณสมบัติของคณาจารย์/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ กิจกรรม และกระบวนการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน

การวัดและการประเมินผลการบริหารหลักสูตรและรายวิชา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเมินผล (Evaluative research) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) รูปแบบการประเมินของ Daniel L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินนี้เป็นกรอบแนวคิดที่สร้างความเข้าใจสำหรับการดำเนินการประเมินในการปฏิบัติการ (Formative) และการประเมินสรุป (Summative) ของรายการโครงการบุคลากรผลผลิตองค์กรและระบบการประเมินทั้งหมด (Stufflebeam & Shinkfield, 2007:325) โดยมีหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ดังนี้คือนักศึกษาคณาจารย์สาขาวิชาและผู้บริหารคณะรูปแบบการประเมินชิปปี้มีรายละเอียดดังนี้

1. Context (C) สภาพแวดล้อมประกอบด้วย C1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร C 2 โครงสร้างของหลักสูตร C 3 แผนการดำเนินงานหลักสูตร C 4 จุดอ่อน/จุดแข็งหลักสูตร เช่น การร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานอื่น การเป็นที่รู้จักของกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้องพัฒนาการของหลักสูตรความรู้และประสบการณ์ของคณาจารย์ในหลักสูตรกระบวนการพัฒนหลักสูตร

2. Input (I) ปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า Input (I) I1 เนื้อหาสาระของหลักสูตร I2 คุณสมบัติของผู้เรียน I3 คุณสมบัตินักเรียน/ I4 สภาพแวดล้อมทางกายภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ I5 งบประมาณ

3. Process (PC) กระบวนการประกอบด้วย PC1 ด้านพฤติกรรมของผู้สอน PC2 ด้านพฤติกรรมของผู้เรียน PC3 การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเรียน PC4 การให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง PC5 ด้านการบริหารหลักสูตร PC6 ด้านการประกันคุณภาพ

4. Product (PD) ผลผลิตประกอบด้วย PD1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา PD2 พฤติกรรมของนักศึกษา PD3 ผลการเรียนของนักศึกษา PD4 คุณภาพของนักศึกษา

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 1 ทางสาขาวิชามีการประชุมเพื่อจัดเตรียมแบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุนจากคณะศึกษาศาสตร์โดยความร่วมมือกันของสาขาวิชาในภาค ได้แก่สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัยสาขาวิชาประถมศึกษาและสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ ซึ่งได้รับผิชอบโครงการวิจัยหลักสูตรที่แต่ละสาขารับผิชอบจากนั้น ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารหนังสือตำราข้อมูลสารสนเทศวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดระเบียบวิธีวิจัยหรือรูปแบบการประเมินหลักสูตรต่อมาผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อการเก็บข้อมูลพร้อมกันนี้ได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยเพื่อนำเสนอคณะเพื่อขอรับการอนุมัติทุนวิจัย

ขั้นที่ 2 การดำเนินการวิจัยโดยคณะผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยผู้บริหารคณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรผู้สอน/ผู้ทรงคุณวุฒิประจำหลักสูตรบุคลากรที่เกี่ยวข้องสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศนักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศเพื่อขออนุญาตกำหนดเวลาการสัมภาษณ์หรือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามคณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายครบตามจำนวนที่กำหนดร้อยละ 100 จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และการวิเคราะห์เนื้อหาผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยทั้งหมดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้วางแผนไว้ได้แก่แบบสอบถามการสัมภาษณ์และการศึกษาจากเอกสาร

ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบแบบสอบถามได้ถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาจากเอกสารได้รับการวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นจึงนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองด้านมาแปรผลเพื่อสรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. สภาวะแวดล้อม (Context หรือ C)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรโครงสร้างของหลักสูตรแผนการดำเนินงานหลักสูตรกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $S.D = 0.71$) มีความเห็นต่อโครงสร้างของแผนการศึกษามีความเหมาะสมแผนการเรียนหลักสูตรการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.9$, $S.D = 0.75$) และแผนการเรียนหลักสูตรร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรณานผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.87$, $S.D = 0.79$) ด้านเนื้อหารายวิชาในหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.93$, $S.D = 0.75$)ด้านการดำเนินงานหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98$, $S.D = 0.79$)

2. ปัจจัยนำเข้า (Input หรือ I) ในส่วน

ของการประเมินปัจจัยนำเข้าในด้านคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ที่ปรึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.14$, $S.D = 0.73$)ในด้านคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนเรียนในหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.15$, $S.D = 0.8$)ในด้านทรัพยากร/สภาพแวดล้อมที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.91$, $S.D = 0.81$) และในส่วนของด้านงบประมาณในการจัดดำเนินการหลักสูตรเรื่องความเหมาะสมของค่าหน่วยกิตผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.58$, $S.D = 0.99$)

3. กระบวนการ (Process หรือ PC) ในส่วนของการประเมินกระบวนการในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.02$, $S.D = 0.68$) ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.99$, $S.D = 0.79$) ในด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.02$, $S.D = 0.68$)

4. ผลผลิต (Product หรือ PD) ในส่วนของการประเมินผลผลิตในด้านคุณภาพของผู้เรียนโดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.03$, $S.D = 0.67$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาวะแวดล้อม (Context หรือ C) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป้าหมายหลักสูตรกำหนดได้สอดคล้องกับบริบทของสังคมซึ่งหมายถึงความต้องการการผลิตครูที่มีประสิทธิภาพหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนนอกจากนี้วัตถุประสงค์ดังกล่าวมีลักษณะที่ดีตามแนวคิดของ Oliva (2005: 422) เนื่องจากมีความเจาะจงในศาสตร์ที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ (ด้านทักษะแ่งมุมของภาษาจีน ทั้งด้านภาษาศาสตร์วรรณคดีและวัฒนธรรม)

โครงสร้างของรายวิชามีความเหมาะสม แต่อยากให้มีการเปิดวิชาเลือกเสรีที่เป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อเป็นทางเลือกบ้าง และปรับหน่วยกิตให้กระชับขึ้น ในส่วนของการเรียนที่ประเทศจีนควรแจ้งวันเวลาการสอบกลางภาคและปลายภาคให้ชัดเจนเหมือนในระบบ reg ของทางมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อความสะดวกและการเตรียมตัวในการอ่านหนังสือและเดินทางกลับประเทศไทยเพราะเมื่อไม่ทราบวันเวลาที่แน่นอนทำให้ไม่สะดวกในการจองตัวเครื่องบินและเสียค่าใช้จ่ายแพงกว่า และสำหรับชั้นปีที่ 1 ควร

เพิ่มรายวิชาภาษาจีนเพิ่มขึ้นอีกเพื่อเป็นการแบ่งรายวิชาในชั้นที่สูงขึ้นไปบ้างทั้งนี้ทางสาขาเห็นควรจัดประชุมปรึกษาหารือก่อนการจัดแบ่งรายวิชาและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการสอนและการวัดประเมินผลในทุกภาคการศึกษา

การไปเรียนที่มหาวิทยาลัยยูนิานามีค่าใช้จ่ายที่สูงมากทำให้บางคนเสียโอกาสจากการได้ไปเรียนในสถานที่จริงสภาพแวดล้อมจริง ๆ อยากให้พยายามลดค่าใช้จ่ายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความต้องการไปเรียนแต่มีปัญหาเรื่องเงินได้ไปหาประสบการณ์บ้าง

ในส่วนของการรายวิชาพื้นฐานของหลักสูตรผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า รายวิชาภาษาอังกฤษมีระดับความยากอยากให้อัดหลักสูตรภาษาอังกฤษให้เหมาะสมกว่านี้

2. ปัจจัยนำเข้า (Input หรือ I) ค่าลงทะเบียนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการสนับสนุนด้านสถานที่ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่างๆ ในการเรียน ในด้านอาจารย์ผู้สอนจะจัดผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถตรงตามเนื้อหาตรงตามทักษะรายวิชานั้น ๆ วิชาเลือกเกี่ยวกับทักษะความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน/ประเทศจีนควรมีให้เลือกที่หลากหลายกว่านี้จึงเห็นควรที่ผู้สอนมีหน้าที่ร่างหลักสูตรโดยตรงมีการปรึกษาหารือร่วมกันในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาวิชาเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อนซึ่งเป็นความรับผิดชอบหนึ่งของผู้สอนพึงมี (Kelly, 1999: 155) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สามารถสรุปได้ว่าความเพียงพอเป็นด้านหนึ่งของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ต้องทำการปรับปรุงจากทั้งหมดสี่ด้านได้แก่ความเพียงพอความเหมาะสม ประสิทธิภาพ และความประหยัด (สุนทร โคตรบรรเทา, 2553: 64) โดยในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้มีห้องศูนย์การสอนภาษาจีนและเพิ่มการสนับสนุนด้านทุนการศึกษามากกว่านี้และต้องการให้ทางสาขาจัดหาห้องของสาขาให้เป็นของตนเองเพื่อให้นักศึกษา

ทางสาขาสามารถใช้ประโยชน์ในการค้นหาความรู้ อีกทั้งทรัพยากรทางด้านตำรานั้นยังมีระดับปานกลางไม่ถึงกับมากจนเกินไปหนังสือตำราวารสารหรือบทความวิชาการมีจำนวนไม่เพียงพอ (พรพรรณ โชติพิฤกษ์วัน, 2547:ง) อยากให้มีหนังสือใหม่ ๆ อยากให้ทางสาขามีการจัดให้ไปศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยอื่นๆ และมีกิจกรรมของสาขาร่วมกับโรงเรียนต่าง ๆ ให้มากกว่านี้ ทั้งนี้ในปัญหาเร่งด่วนเบื้องต้นซึ่งเป็นปัญหาที่ยังมิได้รับการแก้ไข คำตอบจากผู้บริหารคณะคืองบประมาณซื้อตำราสำหรับหอสมุดถูกต้องลงทุกปีคณะต้องใช้งบรายได้ของตนสนับสนุนด้านนี้แทนซึ่งก็มีข้อจำกัดเนื่องจากผู้สอนกับการจัดการงบประมาณทรัพยากรแยกส่วนกันอย่างชัดเจน (Kelly, 1999: 154) และการบริหารงบประมาณของหลักสูตรขึ้นกับหน่วยงานที่สังกัด ดังนั้นด้านจึงเป็นปัจจัยภายนอกที่ผู้บริหารหลักสูตรควบคุมได้ยากทางสาขาได้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นแก่ผู้เรียนให้ได้ทราบถึงข้อจำกัดของสถานที่ งบประมาณซึ่งขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของทางคณะศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้ทางสาขาวิชาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ แต่กำลังเร่งแก้ไขเพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็นเพื่อเอื้อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. กระบวนการ (Process หรือ PC)

ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้มีการจัดกิจกรรมเสริมสำหรับนักศึกษากับเจ้าของภาษาให้มากยิ่งขึ้นเพราะผู้เรียนบางคนยังรู้สึกเขินอายไม่กล้าใช้ภาษาจีนเพราะกลัวตัวเองใช้ผิด

นอกจากนี้ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการเสนอให้ลดปริมาณนักศึกษาลงโดยควรคำนึงถึงคุณภาพการเรียนการสอนมากกว่า และทางคณะควรจัดห้องวิชาเอกการสอนภาษาจีนเพื่อความสะดวกของนักศึกษาและอาจารย์ภายในเอกควรมีการจัดทำโครงการต่างๆ ภายในเอก เช่น จัดการตอบปัญหาภาษาจีนเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สาขาการสอนภาษาจีนของเราและจัดโครงการ

ทัศนศึกษานอกสถานที่หรือมีการจัดชมรมภาษาจีนขึ้น

ในด้านการวัดประเมินผลอยากให้มีมาตรฐานการเรียนการสอนและการวัดผลในรายวิชาภาษาจีนเป็นไปอย่างมีมาตรฐานมากกว่านี้ จึงเห็นควรให้ผู้สอนตระหนักในเรื่องการประเมินให้เด่นชัดในการวางแผนการสอนครั้งต่อไปโดยควรคำนึงถึงการออกแบบการประเมินที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรกลยุทธ์การประเมินที่เป็นธรรมชาติและหลากหลายและการรายงานผลการประเมินแก่นักศึกษาและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (March, 2001:25) นอกจากนี้ระบบการประเมินควรมีความชัดเจนโดยระบุเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่มีอยู่ในหลักสูตรสามารถปฏิบัติได้โดยมีรูปแบบที่ใช้ชัดเจนจัดระบบและลำดับอย่างดีมีรูปแบบที่ใช่ง่าย (คาร์, 2546:15) ซึ่งโดยทั่วไปทางสาขามีการประเมินการประเมินเพื่อวินิจฉัย (Diagnostic Evaluation) เป็นการประเมินก่อนการเรียนการสอนแต่เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาแยกแยะว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในสาระที่จะเรียนรู้น้อยเพียงใดมีพื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนในเรื่องที่จะสอนหรือไม่จุดใดสมบูรณ์แล้ว (ทิวดี มณีโชติ : บทความOnline)

ในส่วนของหลักสูตรร่วมกับทางคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยยูนนานนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้จัดกิจกรรมที่ได้ใช้ภาษา กับเจ้าของภาษาให้มากกว่านี้

4. ผลผลิต (Product หรือ PD) เนื่อง

จากการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้เป็นการประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้นในส่วนของผลผลิตนั้นจึงไม่มีการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาและข้อมูลผู้ใช้บัณฑิตเนื่องจากนักศึกษาที่ใช้หลักสูตรดังกล่าวยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา

ทั้งนี้ในส่วนของการประเมินผลผลิต ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ลำดับที่ 1 คือความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน คุณลักษณะ/ความประพฤติ ($\bar{X}$ = 4.08, S.D = 0.66) ลำดับที่ 2 คือความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน เจตคติ/คุณธรรม/จริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.07, S.D = 0.7) ลำดับที่ 3 คือความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน ทักษะ/การปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.01, S.D = 0.64) และลำดับ ที่ 4 คือความเหมาะสมของคุณภาพผู้เรียนด้าน ความรู้/ความสามารถในเนื้อหา ($\bar{X}$ = 3.98, S.D = 0.68)

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมิน หลักสูตรไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าในการปรับปรุง หลักสูตรครั้งต่อไป ประเด็นที่ควรคำนึงถึง ได้แก่

1. อาจารย์ผู้สอนในสาขาประชุมหารือร่วมกันตลอดเวลาโดยเฉพาะในการปรับปรุงหลักสูตรครั้ง ใหม่เพื่อมิให้เกิดปัญหาเรื่องการจัดผู้สอนที่ไม่เหมาะสม กับความถนัดของผู้สอนเองและปรึกษาหารือกันเรื่อง วิธีการวัดประเมินผลรวมถึงการจัดการเรียนการสอน ที่ไม่ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา

2. ผู้บริหารหน่วยงานควรพิจารณาการจัดสรรงบประมาณสำหรับวัสดุอุปกรณ์ เอกสารตำรา ภาษาจีนในการเรียนรู้จัดห้องพักสาขาการสอนภาษา จีนเป็นอันดับแรก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ และเวลาว่างในการสนทนาพูดคุยกับอาจารย์ในสาขา

3. เพิ่มการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ให้โอกาสผู้เรียนใช้ภาษาจีนกับเจ้าของภาษาให้มาก ที่สุดหรือการออกไปทัศนศึกษานอกสถานที่

4. ให้มีการจัดโครงการทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาในสาขา เพื่อเปิดโอกาสและเป็นเวที ในการแสดงออกทางภาษา สนับสนุนความกล้า แสดงออกในการใช้ภาษา และเพื่อเป็นการ ประชาสัมพันธ์สาขา

5. เปิดรายวิชาเลือกเสรีที่เป็นภาษาอื่นๆ

6. การให้คำแนะนำ ปรัชญาในเรื่องการลง ทะเบียนให้ชัดเจน

โดยสรุปแล้วหากพิจารณาผลการประเมิน 4 องค์ประกอบผู้วิจัยสามารถจัดทำรายการข้อ เสนอแนะอันเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประเมิน หลักสูตร (Sowell, 2005:241) และหลักการของ การประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPP Model คือใช้ผลของ การวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจ (สัจด อุทรานันท์, 2532: 281) ข้อเสนอแนะดังกล่าวสามารถเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปบทบาทของสาขา ในการปรับปรุงหลักสูตรคือการแต่งตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ในสาขา และผู้เชี่ยวชาญภายนอกเพื่อวิพากษ์หลักสูตร อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่าในการปรับปรุงบาง องค์ประกอบได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (I4) สภาพแวดล้อมทางกายภาพวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ (I5) งบประมาณและ (PC4) การให้บริการและการสนับสนุนจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สาขาอาจจะไม่มีอำนาจในการปรับปรุง มากนักเนื่องจากเป็นอำนาจการตัดสินใจของ คณะกรรมการคณะศึกษาศาสตร์โดยตรงสิ่งที่สาขา สามารถกระทำได้ในการปรับปรุงองค์ประกอบดังกล่าว คือแสดงข้อเสนอแนะผ่านหัวหน้าภาควิชาซึ่งเป็นหนึ่งใน กรรมการของคณะกรรมการ คณะผู้วิจัยจึงขอเสนอ ให้คณะกรรมการคณะหรือฝ่ายบริหารของหน่วยงาน ต้นสังกัดของหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ อย่างหนึ่งในหลักสูตรนอกเหนือจากเป้าประสงค์ เนื้อหาการจัดการเรียนการสอนหรือการประเมินผล (ชวลิต ชูกำแหง, 2551:16-19 และประสาธ เนืองเฉลิม, 2553:22-24) ดังนั้นการปรับปรุงหลักสูตร ครั้งนี้จะดำเนินการให้สำเร็จได้หรือไม่อาจจะต้องขึ้น อยู่กับนโยบายจากคณะกรรมการคณะศึกษาศาสตร์ มิใช่จากสาขาผู้รับผิดชอบหลักสูตรแต่เพียงผู้เดียว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรในรอบต่อไปเพื่อให้การปรับปรุงหลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นควรคำนึงถึงข้อปฏิบัติดังนี้คือเก็บข้อมูลกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตเพื่อรับทราบผลผลิตของหลักสูตรโดยเสนอให้ประเมินหลักสูตรตามรูปแบบCIPPIest Model ของ Stuffle Beam โดยปรับขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ออกเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)การประเมินความยั่งยืน (Sustainability Evaluation)และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability Evaluation) ทั้งนี้ความหมายของมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นพิจารณาได้จากการตั้งคำถามการประเมิน (Evaluation Questions) แต่ละมิติ (Stufflebeam, Gulickson and Wingate, 2002:66; Stufflebeam and Shinkfield, 2007: 327) หลังจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและมีการวิเคราะห์ผลแล้วควรมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเฉพาะกลุ่มโดยแบ่งเป็นกลุ่มที่เลือกเรียนที่คณะศึกษาศาสตร์ตลอดภาคการศึกษาและกลุ่มที่เลือกไปเรียนกับทางคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เอกสารอ้างอิง

- ชวลิต ชูกำแพง.(2551). **การพัฒนาหลักสูตร**.
มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
ประสาธน์ เนืองเฉลิม.(2553).**หลักสูตรการศึกษา**.
มหาสารคาม:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พรพรรณ โชติพิทักษ์วัน. (2547).**การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 1 และ 2 โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2554**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนทร โคตรบรรเทา.(2553).**การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้**. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน
- Kelly,A.V.(1999).**The curriculum**. London: Paul Chapman.
- March, C.(ed.). (2001). **Curriculum and assessment**. Sydney:Pearson Education Australia.
- Oliva.(2005).**Developing the curriculum**. New York: Pearson Education.
- Sowell, E.J.(2005).**Curriculum: An integrative introduction**.Princeton:Pearson Education.
- Stufflebeam ,D.L. and Shinkfield, A.J.(2007). **Evaluation theory, models & applications**. CA:Jossey-Bass.
- Stufflebeam, Gulickson and Wingate. (2002). **The Spirit of Consuelo: An Evaluation of Ke Aka Hōōna**. The Evaluation Center, Western Michigan University. Stufflebeam and Shinkfield. (2007). **Evaluation Theory, Models and Applications**. John Wiley and Son, Inc.